

Jízdenka do neznáma

Eliška Wright

Jak Erika z knihy *Kde se rodí víly* potkala kluka, co nevěřil na múzy

Úterý

Erika seděla u stolu za přepážkou, v levém rohu se leskla modrobílá samolepka ČD. Tohle okénko jí patřilo roky, už od maturity. Zнала ho stejně důvěrně jako rozvrhy všech vlaků, které tu den co den projížděly. Poznala motorák podle chvění podlahy ještě dřív, než zaburácel v dálce. Její život plynul v rytmu pravidelných spojů, ráno z Jindřichova Hradce, v poledne z Českých Budějovic, odpoledne do Veselí nad Lužnicí.

Její dny měly barvu ovocného čaje s medem a vůni starého dřeva, papíru a levandule. Po práci chodila domů pěšky kolem Zlaté stoky, s hlavou plnou vět a myšlenek, které si schovávala na později, až je třeba jednou sepíše. Milovala staré věci, zvláště ty zapomenuté. Věci, které po sobě lidé nechávali ve vlaku – deštníky, šály, knížky bez obalu. Průvodčí Eda je nosil do kuchyňky a ukládal do krabice pod stolem. Nikdo se pro ně už nevracel. Jen Erika si k nim občas brala kávu a potichu vymýšlela, komu asi patřily.

V Třeboni se čas pohyboval jinak. Pomalu. Laskavě. Lidé přicházeli a odcházeli ve svých zajetých kolejích. Erika vídala každé ráno paní s kulichem, nosila ho i v dubnu. Mladíka s batohem, co voněl směsí tabáku a psí srsti. Starší manžele, kteří si jednou měsíčně kupovali jízdenku do Prahy a tvářili se, že mají před sebou velké dobrodružství. Také o nich Erika přemýšlela a hádala, které zapomenuté předměty ze ztrát a nálezů protínaly své příběhy s těmi jejich. Byla to její tichá radost. Naslouchat světu a skládat skrytá tajemství jako do doplňovačky.

To úterý zahlédla někoho nového. Byl vysoký, na sobě měl tmavé kalhoty a pomačkanou bundu, přes rameno přehozenou malou cestovní tašku. Kolem uší se mu vlnily tmavé prameny vlasů a na tváři rostl plnovous. Erika měla dojem, jako by se ještě nerozhodl, jestli ho chce nosit nebo ne. Mladý muž se zastavil před nádražím a rozhlédl se kolem. Vypadalo to, že něco hledá.

Pak vytáhl telefon.

Erika ho pozorovala přes sklo a slyšela jeho zvučný hlas i skrz zavřené dveře.

„Ne, já fakt nevím, proč jsem si myslel, že to vydržím. Je to tu jak z nějakýho starýho filmu. Obchody zavírají brzo, večer není kam jít, za celý den se tu nic nestane.“

Vypadal podrážděně. Unavený a neklidný. Erika v něm poznala ten zvláštní typ člověka, co neumí být sám se sebou. A v tichu, jaké je jen v Třeboni, v tichu hlubším než voda v rybníce, se takoví lidé často začínali topit.

Za pár minut se objevil znovu, tentokrát ve dveřích. Vešel dovnitř a zamířil rovnou k přepážce. Stál jen kousek od ní. Erika se mu schválně nepodívala do očí. Cítila, že by tím mohla narušit cosi křehkého, intimního a on že by mohl sklouznout ještě hlouběji pod hladinu.

„Zpáteční do Veselí, prosím.“

Erika natukala požadavek do systému a sledovala, jak vytáhl platební kartu. Jeho ruka chvíli zaváhala nad terminálem. Pak se ozvalo tiché pípnutí. Podala mu jízdenku a promluvila, spíš pro sebe než na něj.

„Ve starých filmech se to důležité stane až v posledních pěti minutách.“

Zvedl k ní oči, ale nic neřekl. Vzal si lístek, opatrně, jako by byl z papíru tak tenkého, že se na něj bál dýchnout, a odešel.

Venku se ještě jednou ohlédl k okénku. Dívka seděla s hlavou skloněnou, ponořená do něčeho, co bylo, jak usoudil, důležitější než on.

Středa

Erika poklidně sledovala nádražní ruch. Lidé přicházeli, odcházeli, míjeli se. Někdy z jejich kroků dokázala číst. Jaký je čeká den, jestli se těší, bojí, nebo jen spěchají. Poznala to z drobných pohybů, z kabátu ledabyly přehozeného přes paži, ze způsobu, jakým tiskli lístek v dlaní. Dnešní ráno bylo něčím jiné. Sama sobě by to nepřiznala, ale oči jí co chvíli sklouzly ke dveřím. Kluk ze včerejška se jí doslova uhnízdil v hlavě. Možná za to mohla jeho podrážděnost, která se nehodila do třeboňského ticha. Možná jeho zvonivý hlas, jasný a melodický. Nebo ten pohled, který nebyl úplně na rozloučenou.

A najednou se objevil. Měl jinou bundu, světlejší, měkčí, jako by patřila někomu citlivějšímu, ne jemu, rozmrzelému, ztrápenému. Vlasy měl rozčuchané, snad se ráno dlouho rozmýšlel, jestli vůbec vstát. Stoupl si k její přepážce a nepatrně se usmál.

„Do Jindřichova Hradce,“ promluvil o něco vlídněji než včera.

„Hradec je parádní město,“ pokývala Erika hlavou. „Zpáteční?“

Zlehka přikývl. „Zpáteční taky. Kdyby se mi tam nelíbilo.“

Podala mu jízdenku. Chvíli váhal a pak z něj vypadlo:

„Nevíte... kam tady zajít na kafe?“

Tentokrát na něj pohlédla. V jeho velkých tmavomodrých očích zahlédla celý vesmír. Vzdálené galaxie, barevné planety i explodující hvězdy.

„Záleží vám víc na tom, jak kafe chutná, nebo kde se pije?“ zeptala se zvesela.

Zarazil se. Překvapila ho.

„To je dobrá otázka. Asi spíš to druhé. Mám rád místa, kde se něco odehrává. Kde to žije, bzučí, voní.“

„V tom případě zkuste bistro Rozárka. Kafe je... no, neurazí. Ale hlavně je to takovej živoucí organizmus. Ráno tam sedávají důchodkyně a hrajou žolíky, odpoledne studenti z gymplu píšou seminárky a večer... večer se tam občas zpívá. Jednou servírka recitovala Karla Hynka Máchu, protože zapomněla, co chtěla říct. A minulý týden tam někdo někoho požádal o ruku. Prostě Rozárka. Půjdete ulicí kolem lékárny, pak doleva kolem květinářství a hned naproti malé pekárně ji najdete. Růžové židle, nedá se přehlédnout.“

Zasmál se. Eriku napadlo, že v ten moment vypadal jako úplně jiný člověk. Klidný, spokojený, vyrovnaný. Byl jako hádanka, kterou potřebovala rozluštit.

„Díky. Zkusím to.“

Čtvrtek

Třetí den přišel znovu. Erika ho už vyhlížela. Možná nevědomky, ale s něžností, kterou si člověk dovolí jen v myšlenkách. Působil klidněji. V očích měl cosi jemného. Snad konečně spal.

Stoupl si k jejímu okénku a zhluboka se nadechl.

„Jednu jízdenku... kamkoliv.“

„Kamkoliv?“

„Jo. Prostě... do neznáma.“

Zadívala se na něj. V její tváři se zrcadlil smích, zvědavost a cosi křehkého, nesmělého, jako naděje, která ještě chvíli váhá.

„A hledáte místo, nebo důvod?“

Zůstal stát, ani nemrknul. Každá její věta ho fascinovala.

„Nevím. Možná obojí. Možná jen hledám někoho, kdo se na to zeptá.“

V ten moment se pro Eriku zpomalil tlukot samotného nádražního srdce. V čekárně někdo zakašlal, někdo cvakal zapalovačem, ale Erika vnímala jen hlas toho kluka s krásnýma očima.

Vydala mu lístek.

„České Velenice?“

„Prý tam mají výbornou cukrárnu. Třeba najdete, co hledáte.“

Pokrčil rameny, a když už se chystal odejít, Erika si odkašlala a nesměle zamávala přes sklo.

„Jsem... Erika.“

„Adam,“ usmál se a uklidil jízdenku do kapsy. Byla zpáteční. Než vyšel na nástupiště, dvakrát se otočil.

Pátek

Už od rána se nádražím plížil napjatý neklid. Erika seděla s lokty opřenými o stůl, hlavu nakloněnou, tužku mezi prsty. Lidé se trousili, kupovali jízdenky, ptali se na spoje. Ona odpovídala mechanicky, slova jí vycházela z úst, ale myšlenkami byla úplně jinde.

Pokaždé, když se otevřely dveře a někdo vešel do vestibulu, zvedla oči. Srdce jí na okamžik rozkvetlo, jen aby se zase stáhlo. Adam nikde.

Bezmyšlenkovitě začala črtat na papír. Nejdřív čáry, pak obočí. Oko. Druhé. Byly jeho. Ty hluboké, trochu smutné oči, které se dívaly kamsi skrze ni.

„Co to tam kouzlíš?“ ozvala se Irena a naklonila se přes stůl. Když zahlédla kresbu, zazubila se. „No nazdar. Ty už ho fakt máš pod kůží.“

Erika se pousmála a pokrčila rameny.

„Říkám ti, ten kluk tě jednou přijede zachránit na bílým... kole. A jestli ne, tak je to vůl.“

„Možná už odjel,“ zašeptala.

Sobota

Ráno bylo sychravé a neklidné. Sluneční paprsky se zarputile draly skrz šedivou oblohu, ale studený vítr měl navrch. Erika si oblékla dlouhý kabát, omotala šálu kolem krku a vyrazila. Potřebovala jít. Jen tak. Bez cíle.

Prošla náměstím, zabočila do menších uliček, až dorazila ke květinářství. Uvnitř to vonělo jarem a hlínou. Koupila si svazek žlutých tulipánů, možná tím přivolá nadějnější odpoledne.

Když zahrula za roh, srdce jí začalo bít rychleji. Blížila se k bistru Rozárka. Zpomalila krok. Pohled jí těkal z jedné růžové židle na druhou, přejížděl přes okna a stoly uvnitř. Hledala ho. Přestože věděla, že ho nenajde.

Chvilku stála, jako by ji přikovala vlastní touha. Pak se tiše otočila a šla dál, tulipány pevně přitisknuté k hrudi. Cítila se hloupě. A mnohem víc zklamaně, než si byla ochotná přiznat.

Místo aby zamířila domů, posadila se v parku pod starý strom a nechala slova, aby si ji našla. Verš za veršem jí něžně padaly do klína, vracely se z míst, kde ji schovávala dlouho.

Neděle

Erika byla ledasjaká, ale rozhodně ne ten typ, co snadno propadá panice. Uměla si zachovat klid, i když se pod ní hroutil svět. Nebo si to alespoň dlouho myslela. Proto ji samotnou zaskočilo, když se to odpoledne, úplně bezděčně, zase ocitla před bistro Rozárka. Možná ji tam nohy přivedly samy, bez rozumu, bez plánu. Jen s tichým, neklidným očekáváním.

Stála naproti výloze a tvářila se, že si prohlíží nabídku dne. Přitom očima prohledávala stoly. Toužila zahlédnout jeho plnovous, pramen tmavých vlasů, který se mu sotva držel za uchem. Už se chtěla otočit a odejít, když se dveře bistra otevřely a Adam vyšel ven. Rozcuchaný, knoflíky na svetru zapnuté ve špatném pořadí, oči unavené. V dlani svíral zmuchlaný kapesník a vypadal, jako by se právě probudil z noci plné těžkých snů. Zastavil se a upřímně se usmál.

„Eriko,“ vydechl překvapeně. „To je náhoda.“

„To tedy je,“ odpověděla nejistě. „Už jsem si říkala, že jste se ztratil neznámo kde.“

„Měl jsem to v plánu,“ přikývl. „Ale pak mě dostal bacil. Starej, dobrej, poctivej. S horečkou, škrábáním v krku a trochou existenciální krize.“

Erika mlčela. Doufala v jinou odpověď. Na jazyku už se jí rodilo rozpačité *tak at' je vám líp*, když Adam udělal krok blíž a řekl:

„Nechceš se projít? Tady je dneska... no, živěji než obvykle. Někdo slaví narozeniny a zvrhlo se to, než donesli dort. Ještě pořád mi duní v hlavě.“

Rozesmála se. Tykání ji zahřálo u srdce. „Takže ten slavný jihočeský klid na tebe konečně působí?“

Přikývl. „Ale musím ho otestovat důkladněji. Máš nějaké oblíbené místo?“

„Možná,“ odpověděla a vedla ho směrem k rybníku, kam ráda chodila, když potřebovala být sama. Teď jí ale nevadilo být tam sama s ním.

Cestou si povídali. Zastavovali se, chvílemi mlčeli, jen tak, v klidném tichu mezi dvěma lidmi, kteří se začínají cítit vedle toho druhého bezpečně. Vzduch voněl listím, čerstvě posekanou trávou a rozkvetlými jabloněmi.

„Takže...“ nadhodil Adam, „co vlastně děláš, kromě toho, že prodáváš jízdenky?“

„Píšu si verše. Do sešitu, jen tak. Sbíráám pohlednice a krásný věty. A čekám.“

„Na co?“

„Na to, až mi to všechno začne dávat smysl.“

„A začalo?“

„Dneska trochu jo.“

Zadíval se na ni, tentokrát o něco déle.

„A ty?“ zamluvila to rychle.

„Já? Ilustruju obálky knížek. A deskovky. A občas se ztratím. Třeba v malém městě, kde mám zůstat tři týdny.“

„Jsi tu pracovně?“ zeptala se, když zahnuli na úzkou pěšinu.

Adam zavrtěl hlavou. „Ne. Hlídám dům. Tetě mého nejlepšího kamaráda. Odjela do ciziny a on mě sem poslal místo sebe. Prej změna prostředí, čerstvej vzduch. A hlavně... ať se konečně sbalim a přestanu skuhrat, že mám tvůrčí blok.“

„Takže jsi přijel hledat múzu,“ poznamenala Erika a jemně do něj strčila ramenem.

„Na múzy nevěřím,“ pousmál se. „Na inspiraci ano. Ale většinou je to spíš o tom, že člověk musí přestat utíkat před tím, co ho tíží. Posedět si s tím, i když to není příjemný. A poprat se s tím.“

„A daří se ti to?“

Podíval se jí do očí a odpověděl tiše: „Dneska trochu jo.“

Dny

Usadila se mezi nimi nenápadná pravidelnost. Adam dál jezdil vlakem. Neřekl kam ani proč a Erika se neptala. Cítila, že kdyby své tajemství prozradil, možná by přišel o část svého podmanivého kouzla.

Dělalo jí radost, že jí každé dopoledne přinesl nějakou drobnost. Jednou kávu s příchutí lískového oříšku, jindy čokoládový donut. Občas pár tulipánů, svázaných jen provázkem, jako by je natrhal ve spěchu někde u cesty. Jednou před ní položil starou knížku. Na první stránce bylo cizí věnování: *Ať se nikdy neztratí to světlo, které nosíš uvnitř.*

Po práci se potkávali. Někdy v Rozárce, jindy v klidné kavárně, kde okenice vrzaly při každém závanu větru. Někdy prostě jen šli, mlčky, podél vody. Nemuseli mluvit.

Jednou, když se odpolední slunce odráželo na hladině rybníka, vytáhla Erika složený kus papíru.

„Tady,“ řekla nesměle.

„Co to je?“

„Mapa vlakových spojů. Starší než já. Našla jsem ji u nás ve skladu. Mezi brožurami.“

Adam ji pomalu rozložil a chvíli na ni zíral.

„To je nádhera,“ vydechl.

„Ale trochu smutná,“ dodala Erika.

„Proč myslíš?“

„Protože některý ty spoje už neexistují,“ pokrčila rameny. „A některý zas končí jinde.“

„Možná tam, kde něco nového začíná,“ mrknul na ni Adam.

Erika pokývala hlavou. „A je to smutná nádhera, protože o tom nikdo neví.“

„Jen my dva.“

„Jen my dva.“

Seděli na lavičce a mluvili o ztracených věcech. O deštnících zapomenutých ve vlaku pod sedadlem, o rukavicích, co zůstaly na parapetu, o plyšovém králíčkovi, kterého už nikdy nikdo nepřišel hledat.

„Někdy se na ně dívám, víš,“ přiznala Erika. „Na ty věci, co zůstaly ve ztrátách. A přemýšlím, kdo je měl. Co s nimi zažil. Jestli někomu chybí, nebo už na ně zapomněl.“

Adam se na ni podíval a jemně se usmál. Její pohled sklouzl k hladině rybníka.

„Myslím, že všechno, co se ztratí, se někde zapíše. Do vzduchu, do ticha míst, do paměti lidí. A někdy se to vrátí. Nečekaně. V jiné podobě. Ale poznáš to.“

Objal ji kolem ramen. A chvíli tak jen seděli.

Na oplátku jí Adam ukázal staré skici.

„Tohle jsou věci, co kreslím, když ještě nevím, co chci říct. Teda... kreslil jsem. Než se to celý zadrhlo. Ale vím, že to tam někde pořád je. Čeká to na mě.“

„Určitě to najdeš.“

A tak, sotva znatelně, nacházeli útěchu v přítomnosti jeden druhého. Erika se měnila. Už nečekala za sklem nádražního okénka jen ze zvyku. Každý den byl nový lístek do její sbírky hezkých vět a veršů.

Adam zpomalil. Vnímal přírodu, naslouchal, znovu našel dech. Více se usmíval. Častěji se díval kolem sebe.

Cítil, jak touha, naděje a chuť nebe visely ve vzduchu a s nimi ještě něco jiného, nevysloveného, tesklivého.

Modré pondělí

Loudali se po náměstí a každý držel v ruce kornout zmrzliny. Slunce kreslilo zlaté pruhy na barevné fasády domů. Lavičky byly plné lidí, vzduch voněl jarem a nasládlou pomíjivostí.

Erika se občas podívala na Adama, chtěla si ho navždycky uložit do paměti. Vrásku, která se mu objevovala na čele, když přemýšlel, způsob, jakým si shrnul vlasy za ucho, když se zasmál.

„Dneska odjíždím zpátky do Prahy,“ pronesl šeptem, jako by to říkal spíš sám sobě.

Zastavila se. Jen přikývla. Chápala to. Věděla, že to přijde. Že se vrátí ke svému životu, který byl od toho jejího vzdálený jako hvězdy od hladiny rybníka.

„V kolik?“ zeptala se.

„Posledním spojem.“

Hleděla na něj mlčky, pak si povzdechla. „Budeš se loučit?“

„Přijdeš večer k vlaku?“

„Já... musím do Budějek. Táta má dneska narozeniny. Pozvali mě. Má dvě malé holky... moje nevlastní sestry. A ty jsou jak vítr. Bojím se, že se to protáhne.“

„To je v pořádku,“ řekl rychle. „Vážně.“

Zavládlo ticho. Nevyřčené věty mezi nimi visely jako neviditelný závěs.

„Našel jsi inspiraci?“ zeptala se nakonec.

Jeho oči se usmály. „To se teprve uvidí,“ odpověděl a zadíval se na ni. Dlouho. Až příliš dlouho na to, aby se před tím pohledem dalo schovat.

Erice se stáhla hrudí. Tělem jí projelo lehké brnění.

„Tak já... půjdu se sbalit,“ zamumlal. „Bylo to fajn. Moc rád jsem tě poznal.“

„I já tebe,“ hlesla.

Chtěla ještě něco dodat, ale Adam se k ní postavil tak blízko, že na tváři ucítila jeho dech a tu zvláštní vůni, která se jí už dávno vryla pod kůži. Vypadal, že má na srdci cosi důležitého, ale místo toho ji objal. Neohrabaně, rychle, krátce. A než se otočil k odchodu, natáhl ruku a jemně stiskl tu její.

„Tak ahoj, Eriko z Třeboně.“

Dívala se na sebe zpovzdálí. Jako by její tělo bylo skořápkou a ona stála opodál a všechno jen odevzdaně sledovala. A najednou byl pryč.

Večer

Autobus z Budějovic dorazil ve tři čtvrtě na osm. Erika vystoupila rozrušená, unavená, s duší těžkou jako mokré šaty. Adamův vlak měl odjet za pár minut. Bez přemýšlení se rozběhla. Přes ulice, kolem Zlaté stoky. Dýchala jako o závod.

Peron byl prázdný. Vlak pryč. Místo něj jen studený vítr a dálka, která s sebou odnesla i jeho.

Nevěděla, co dělat. Hrdlo se jí sevřelo. Chtělo se jí brečet. Vešla do vestibulu. Koukala na obrazovku s odjezdy, která škodolibě hlásila, že Erika přišla pozdě.

Všimla si, že u její přepážky ležel sešit.

Poznala ho hned. Adamův skicák. Ale ne ten starý. Tenhle byl nový. Opatrně ho otevřela. Srdce jí bušilo. Byly v něm skici, jemné, citlivé, nádherné. Město. Náměstí. Lidé. Všechna ta místa, kam jezdil vlakem. Každá stránka jako by dýchala tu krásu, živou, pravdivou a hlubokou.

Na jedné z nich byl on. Vznášel se mezi mraky, s rozzářenýma očima a vítězným gestem. Erika se na něj usmála. Zvládl to. Překonal svůj blok.

Na další stránce byla ona. Seděla na lavičce, v jedné ruce kávu v kelímku s nápisem *Múza*, v druhé držela jízdenku. Stálo na ní: *Do neznáma*.

Na další stránce byl vlak, jak mizí v dálce. Slzy jí vyhrkly z očí. Hlasitě. Upřímně. Tak, jak to umí jen srdce, které něco ztratilo.

Otočila poslední list.

Dlouho si prohlížela černobílou skicu, nejdřív nechápala. Na obrázku byla zase ona, jak postává u svého okénka v nádražním vestibulu. V rukou drží sešit. A za ní, ve dveřích...

...stál on.

Zatajila dech a pomalu otočila hlavu.

Byl tam. Na tváři něžný úsměv a v něm všechno. Erika se znovu rozplakala. „Myslela jsem... že tě už nikdy... neuvidím,“ zaškytala skrz slzy.

Přistoupil k ní. V očích měl pohled, kvůli kterému by se i měsíc v úplňku zastyděl.

Objal ji. Pevně. Něžně. Tak, že se svět pro oba na chvíli zastavil.

„Ty jsi trdlo,“ zašeptal jí do ucha. „Copak bych ti mohl odjet?“

Erika se zahihňala. Adam zabořil obličej do jejích vlasů.

„Taky jsem trdlo.“

„Jsme dvě trdla,“ pípla radostně.

„Dvě zamilovaný trdla.“

Políbil ji na nos. V tu chvíli všechno začalo dávat smysl.

Ten den Adam neodjel. Ani ten další. A ten po něm také ne.